

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A5-0451/2001

6 Δεκεμβρίου 2001

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο
«Η Ευρώπη και το διάστημα: ένα νέο κεφάλαιο»
(COM(2000) 597 – C5-0146/2001 – 2001/2072(COS))

Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας

Εισηγητής: Κωνσταντίνος Αλυσανδράκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	4
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ	6
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	11
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΚΟΙΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	21

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Με επιστολή της στις 28 Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή διαβίβασε στο Κοινοβούλιο την ανακοίνωσή της προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο: «Η Ευρώπη και το διάστημα: ένα νέο κεφάλαιο» (COM(2000) 597 – 2001/2072(COS)).

Κατά τη συνεδρίαση της 2ας Μαΐου 2001, η Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ανακοίνωσε ότι παρέπεμψε την εν λόγω ανακοίνωση, για εξέταση επί της ουσίας, στην Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας και, για γνωμοδότηση, στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής, στην Επιτροπή Προϋπολογισμών, στην Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Πολιτικής των Καταναλωτών και στην Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού (C5-0146/2001).

Κατά τη συνεδρίασή της στις 7 Νοεμβρίου 2000, η Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας όρισε εισηγητή τον κ. Κωνσταντίνο Αλυσανδράκη.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 10 Οκτωβρίου 2001, 5 Νοεμβρίου 2001 και 21 Νοεμβρίου 2001, η επιτροπή εξέτασε την ανακοίνωση της Επιτροπής καθώς και το σχέδιο έκθεσης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε την πρόταση ψηφίσματος ομόφωνα.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Carlos Westendorp y Cabeza, πρόεδρος· Renato Brunetta και Peter Michael Mombaur, αντιπρόεδροι· Κωνσταντίνος Αλυσανδράκης, εισηγητής· Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Willy C.E.H. De Clercq, Harlem Désir, Concepció Ferrer, Colette Flesch, Χρήστος Φώλιας, Glyn Ford, Pat the Cope Gallagher, Norbert Glante, Michel Hansenne, Roger Helmer, Philippe A.R. Herzog (αναπλ. Fausto Bertinotti), Hans Karlsson, Bashir Khanbhai (αναπλ. Godelieve Quisthoudt-Rowohl), Werner Langen, Eryl Margaret McNally, Erika Mann, Marjo Matikainen-Kallström, Ευστράτιος Κόρακας (αναπλ. Luisa Morgantini, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2 του κανονισμού), Δημήτριος Κουλουριάνος (αναπλ. Ilka Schröder), Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Yves Piétrasanta, Elly Plooij-van Gorsel, John Purvis, Alexander Radwan (αναπλ. Konrad K. Schwaiger), Imelda Mary Read, Christian Foldberg Rovsing, Paul Rübig, Gilles Savary (αναπλ. François Zimeray), Esko Olavi Seppänen, Claude Turmes (αναπλ. Nelly Maes), Jaime Valdivielso de Cué, W.G. van Velzen, Dominique Vlasto, Anders Wijkman, Μυρσίνη Ζορμπά.

Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής και της Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση· η Επιτροπή Προϋπολογισμών αποφάσισε στις 29 Μαΐου 2001 να μην γνωμοδοτήσει και η Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Πολιτικής των Καταναλωτών αποφάσισε, στις 11 Απριλίου 2001, να μην γνωμοδοτήσει.

Η έκθεση κατατέθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2001.

Η προθεσμία για την κατάθεση τροπολογιών θα αναγράφεται στο σχέδιο ημερήσιας διάταξης της περιόδου συνόδου κατά την οποία θα εξετασθεί η έκθεση.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο: «Η Ευρώπη και το διάστημα: ένα νέο κεφάλαιο» (COM(2000) 597 – C5-0146/2001 – 2001/2072(COS))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής (COM(2000) 597 – C5-0146/2001 – 2001/2072(COS)),
- έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ΕΕ : Οι δορυφορικές επικοινωνίες στην Κοινωνία της Πληροφορίας, COM(97) 91 τελικό, 5 Μαρτίου 1997,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998¹ για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 1999² για την ανάπτυξη μιας συνεκτικής ευρωπαϊκής διαστημικής στρατηγικής,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2000³ για την ευρωπαϊκή διαστημική στρατηγική,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Απριλίου 1979 για τη συμμετοχή της Κοινότητας στην έρευνα του διαστήματος⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Σεπτεμβρίου 1981 σχετικά με την ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Ιουνίου 1987 σχετικά με την ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 22ας Οκτωβρίου 1991 σχετικά με την ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική⁷,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Μαΐου 1994 σχετικά με την Κοινότητα και το Διάστημα⁸,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Ιανουαρίου 1998 σχετικά με την Ευρωπαϊκή

¹ ΕΕ C 224 της 17.7.1998, σελ. 1.

² ΕΕ C 375 της 24.12.1999, σελ. 1.

³ ΕΕ C 371/2, 23.12.2000, σελ. 2.

⁴ ΕΕ C 127 της 21.5.1979, σελ. 32.

⁵ ΕΕ C 260 της 12.10.1981, σελ. 102.

⁶ ΕΕ C 190 της 20.7.1987, σελ. 78.

⁷ ΕΕ C 305 της 25.11.1991, σελ. 26.

⁸ ΕΕ C 205 της 25.7.1994, σελ. 467.

Ένωση και το Διάστημα¹,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Μαΐου 2000 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής με τίτλο “Για μια συνεκτική ευρωπαϊκή προσέγγιση για το διάστημα” (SEC(1999)789 – C5-0336/1999 – 1999/2213(COS))²,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση των Carl Bildt, Jean Peyrelevade και Lothar Späth της 20ής Νοεμβρίου 2000 προς τον Γενικό Διευθυντή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος με τίτλο “Προς μία Υπηρεσία Διαστήματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση”³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 47, παράγραφος 1 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής καθώς και της Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού (A5-0451/2001),
- A. αναγνωρίζοντας ότι η διαστημική έρευνα και οι εφαρμογές της έχουν αποφέρει όχι μόνον νέες γνώσεις, αλλά και τεράστια οφέλη στην καθημερινή μας ζωή,
- B. εκτιμώντας ότι το διάστημα αποτελεί αναντικατάστατο περιβάλλον και υπόβαθρο για την επιστημονική έρευνα, τις επικοινωνίες, το παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης, την παρατήρηση και παρακολούθηση της Γης από το διάστημα, καθώς επίσης για στρατιωτικές δραστηριότητες,
- Γ. εκτιμώντας ότι οι δορυφορικές επικοινωνίες συνιστούν την κύρια πηγή εισοδήματος του εμπορικού διαστημικού τομέα,
- Δ. εκτιμώντας ότι οι δορυφορικές εφαρμογές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι τόσο πανευρωπαϊκές όσο και ευρείας ζώνης,
- Ε. θεωρώντας ζωτικής σημασίας την περαιτέρω ανάπτυξη της χρήσης του διαστήματος για λόγους γενικού συμφέροντος και παροχής δημοσίων υπηρεσιών,
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι η διεθνής συνεργασία είναι απαραίτητη για την έρευνα στον τομέα του διαστήματος και την ανάπτυξη των εφαρμογών της,
- Z. αναγνωρίζοντας την μείζονος σημασίας συμβολή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην έρευνα στον τομέα του διαστήματος και την ανάπτυξη των εφαρμογών της, καθώς και στην ανάπτυξη διαστημικών οχημάτων και συστημάτων εκτόξευσής τους,
- H. εκτιμώντας ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος (ΕΥΔ) έχει λειτουργήσει αποδοτικά ως όργανο διακυβερνητικού συντονισμού, και έχει διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην έρευνα στον τομέα του διαστήματος και τις εφαρμογές της, και σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο,

¹ ΕΕ C 34 της 2.2.1998, σελ. 27.

² ΕΕ C 59, 23.2.2001, σελ. 248.

³ http://ravel.esrin.esa.it/docs/annex2_wisemen.pdf

1. τονίζει ότι οι διαστημικές δραστηριότητες πρέπει να εξυπηρετούν ειρηνικούς αποκλειστικά σκοπούς·
2. εγκρίνει την επεξεργασία μιας συνεκτικής στρατηγικής για το διάστημα και υπογραμμίζει τη σημασία της στενής και αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στην Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος προς αυτόν τον σκοπό·
3. υποστηρίζει τους τρεις άξονες δράσης που προτείνει το έγγραφο της Επιτροπής – ‘Ενίσχυση της βάσης για δραστηριότητες που αφορούν το διάστημα’, ‘Βελτίωση της επιστημονικής γνώσης’, και ‘Αξιοποίηση των οφελών για τις αγορές και την κοινωνία’ – εκτιμώντας ότι θα ωφελήσουν την έρευνα, τη βιομηχανία και γενικότερα την κοινωνία·
4. υπογραμμίζει την ανάγκη να αναπτυχθεί περαιτέρω το τεχνολογικό υπόβαθρο των διαστημικών δραστηριοτήτων, ιδίως συστημάτων εκτόξευσης και οχημάτων, στη βάση μιας σαφώς δεδηλωμένης φιλοδοξίας για ευρωπαϊκή ανεξαρτησία και της βούλησης για τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ικανοτήτων, γεγονός που συνεπάγεται την ανάγκη σημαντικής δημόσιας στήριξης και προώθησης των διαστημικών εξελίξεων με διάφορους τρόπους που χρησιμοποιούν ήδη οι ανταγωνιστές μας: συνεργατικά προγράμματα, μαζικές ενισχύσεις της έρευνας, υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, δημόσια χρηματοδότηση της υποδομής με στόχο την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων για τις αγορές και την κοινωνία μέσω της βασισόμενης στη ζήτηση εκμετάλλευσης των τεχνικών δυνατοτήτων της στρατηγικής για το διάστημα·
5. ζητεί την εφαρμογή των αρχών της εσωτερικής αγοράς για την αποφυγή διακρίσεων και την αναλογικότητα στη χρήση του ραδιοφάσματος που έχει εναρμονιστεί σε επίπεδα ITU (Διεθνής Ένωση Οργανισμών Τηλεπικοινωνιών) και/ή CEPT (Ευρωπαϊκή Διάσκεψη Ταχυδρομείων και Τηλεπικοινωνιών), δεδομένου ότι εξακολουθούν να εφαρμόζονται κανονιστικοί περιορισμοί σε συστήματα παροχής δορυφορικών επικοινωνιών στην Ευρώπη·
6. ζητεί την εκπόνηση διεξοδικής μελέτης σχετικά με την κατάσταση του ανταγωνισμού στην Ευρώπη όσον αφορά τον τομέα του διαστήματος, στην οποία να διευκρινίζεται ιδιαίτερα η άμεση ή έμμεση συμμετοχή των κρατών μελών στη χρηματοδότηση και την ανάπτυξη των διαστημικών προγραμμάτων σε ολόκληρο τον κόσμο·
7. ζητεί από τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια στους αντίστοιχους τομείς των αρμοδιοτήτων τους, προκειμένου να επιβάλουν στις Ηνωμένες Πολιτείες αυστηρή αμοιβαιότητα όσον αφορά τη μη δασμολογική προστασία και τις έμμεσες ενισχύσεις προς τη διαστημική βιομηχανία, ιδιαίτερα στον τομέα των συστημάτων εκτόξευσης· εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με τις διαδικασίες προηγούμενης κρατικής έγκρισης που απαιτούνται στις ΗΠΑ για την εκτόξευση δορυφόρων·
8. υποστηρίζει ένθερμα τις πρωτοποριακές ερευνητικές προσπάθειες στα πιο εξελιγμένα πεδία της επιστήμης του διαστήματος, όπως αυτά που σκιαγραφούνται στο έγγραφο της Επιτροπής, καθώς και την αξιοποίηση του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού και άλλες σχετικές με το διάστημα επιστημονικές δραστηριότητες·

9. υποστηρίζει την ανάπτυξη δορυφορικού συστήματος για την παρατήρηση και παρακολούθηση του περιβάλλοντος σε παγκόσμια κλίμακα·
10. καλεί τον κλάδο να αναπτύξει περαιτέρω υπηρεσίες ώστε να καταστήσει δυνατή τόσο την εμπορική όσο και τις παραδοσιακές χρήσεις του διαστήματος·
11. θεωρεί την προστασία και τη διαχείριση του περιβάλλοντος ως μείζονα στόχο της διαστημικής πολιτικής για το μέλλον·
12. παρατηρεί ότι το πρόγραμμα GALILEO θα ενταχθεί στην ευρωπαϊκή στρατηγική που προτείνει η Επιτροπή, επαναλαμβάνει τη σημασία του GALILEO για τις μεταφορές και επιμένει στη σημασία της συμβατότητας μεταξύ GALILEO, GPS και GLONASS·
13. υπογραμμίζει το ενδιαφέρον του σχεδίου GPMS για την παγκόσμια ασφάλεια γενικώς και για την ευρωπαϊκή ασφάλεια ειδικότερα, και θεωρεί ότι η ανάπτυξή του πρέπει να συνεχιστεί εκ παραλλήλου με εκείνη του GALILEO·
14. υποστηρίζει τη διαρκώς στενότερη συνεργασία μεταξύ ΕΥΔ και ΕΕ, αλλά πιστεύει ότι η βασιζόμενη στη διακρατική συνεργασία ΕΥΔ θα πρέπει πιο μακροπρόθεσμα να ενταχθεί στην ΕΕ, διατηρώντας παράλληλα την αυτοτέλειά της· τίθεται υπέρ της δημιουργίας μιας κοινής ειδικής μονάδας από την Επιτροπή και την ΕΥΔ που θα προετοιμάζει τις προτάσεις για συμφωνίες-πλαίσια ενόψει της εφαρμογής κοινών σχεδίων·
15. ζητεί να αναπτυχθεί περαιτέρω η διεθνής συνεργασία σε διαστημικές δραστηριότητες, ιδίως με τη Ρωσική Ομοσπονδία, τις ΗΠΑ, την Κίνα και την Ιαπωνία, αλλά και με λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες στις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να προσφέρει πρόσβαση στο διάστημα με εύλογο κόστος, και ζητεί από την Επιτροπή να προωθήσει διάσκεψη με θέμα την αξιοποίηση των δυνατοτήτων για τέτοιου είδους συνεργασία στο πλαίσιο κοινοπραξιών, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των ανωτέρω τεσσάρων διαστημικών δυνάμεων, στο επιστημονικό, τεχνολογικό, βιομηχανικό και οικονομικό επίπεδο, όπως είναι το πρόγραμμα για τον νέο διεθνή διαστημικό σταθμό·
16. χαιρετίζει το γεγονός ότι η έρευνα στον τομέα του διαστήματος αποτελεί σημαντικό τμήμα ενός από τους θεματικούς τομείς προτεραιότητας στην πρότασή της Επιτροπής για το Έκτο Πρόγραμμα-Πλαίσιο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης·
17. ζητεί να αναληφθούν νέες πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση επιστημόνων και μηχανικών στον τομέα του διαστήματος·

18. εφιστά την προσοχή στα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ερευνητές στον τομέα του διαστήματος, τα οποία οφείλονται στην αυξημένη επαγγελματική κινητικότητα λόγω της γεωγραφικής θέσης ορισμένων ειδών μεγάλων εγκαταστάσεων απαραίτητων για τη διαστημική έρευνα, που μπορεί να βρίσκονται και σε τρίτες χώρες·
19. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Ιστορικό

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν συζητήσει κατά καιρούς στο παρελθόν θέματα διαστημικής πολιτικής. Οι συζητήσεις αυτές επικεντρώθηκαν όχι μόνο στη γενική συνεισφορά των δραστηριοτήτων που βασίζονται στο διάστημα αλλά, κυρίως, στις δράσεις που απαιτούνται για να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά το διάστημα κατά την υλοποίηση των πολιτικών της.

Σημαντικός παράγοντας στη διεθνή σκηνή των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το διάστημα είναι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος (ΕΥΔ), η οποία έχει διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών όσον αφορά την εξερεύνηση του διαστήματος, τις διαστημικές εφαρμογές και την ανάπτυξη της έρευνας που βασίζεται στο διάστημα.

Το Συμβούλιο έκανε ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση με το ψήφισμά του της 22ας Ιουνίου 1998¹, με το οποίο κάλεσε την Επιτροπή να λάβει πρακτικά μέτρα για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΥΔ. Ανταποκρινόμενη στο αίτημα αυτό, η Επιτροπή συνέταξε ένα έγγραφο εργασίας με τίτλο «Προς μια συνεκτική ευρωπαϊκή προσέγγιση για το διάστημα». Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 18ης Μαΐου 2000, χαιρέτισε την πρόθεση της Επιτροπής να θεσπίσει ένα πλαίσιο πολιτικής για τα μελλοντικά διαστημικά προγράμματα, εκφράζοντας την άποψη ότι το εν λόγω πλαίσιο πρέπει να αναπτυχθεί ύστερα από εκτεταμένες και εις βάθος διαβουλεύσεις μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων στον επιστημονικό, τεχνικό, βιομηχανικό, εμπορικό και πολιτικό τομέα, καθώς και των εθνικών φορέων. Το Κοινοβούλιο εξέφρασε επίσης την έντονη επιθυμία του για ειρηνική χρήση του διαστήματος προς όφελος της ανθρωπότητας στο σύνολό της και ζήτησε μια πιο ισορροπημένη προσέγγιση απέναντι στο διάστημα, υποστηρίζοντας τόσο την επιστημονική όσο και την πρακτική χρήση της διαστημικής έρευνας. Ακόμη, προέβη σε μια σειρά αναλυτικών συστάσεων σε θέματα όπως η κατάρτιση του επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, η διεθνής συνεργασία, τα συστήματα εκτόξευσης, η υποστήριξή του στο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης GALILEO, η ανάγκη επίτευξης ισορροπίας μεταξύ των διαστημικών συστημάτων επικοινωνίας και άλλων σύγχρονων τεχνολογιών, καθώς και η ανάγκη απαρακώλυτης συνέχισης επιστημονικών δραστηριοτήτων όπως η έρευνα στον τομέα της ραδιοαστρονομίας.

Ένα ακόμη βήμα προς αυτή την κατεύθυνση αποτέλεσε η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 1999, καθώς και το ψήφισμα του Συμβουλίου της ΕΥΔ σε επίπεδο υπουργών τον Μάιο του 1999, με το οποίο καλούνται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το εκτελεστικό όργανο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος να αναπτύξουν μια συνεκτική ευρωπαϊκή στρατηγική για το διάστημα. Ως εκ τούτου, συντάχθηκε ένα κοινό έγγραφο από την Επιτροπή και την ΕΥΔ για μια ευρωπαϊκή στρατηγική για το διάστημα, το πλήρες κείμενο του οποίου περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής που εξετάζεται στο παρόν έγγραφο. Επιπλέον, στο ψήφισμά του της 16ης Νοεμβρίου 2000, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή «να συστήσει, το συντομότερο δυνατό, σε συνεργασία με την ΕΥΔ, και το αργότερο έως το τέλος του 2000, Κοινή Ομάδα Δράσης υψηλού επιπέδου, στην οποία

¹ ΕΕ C 224 της 17.7.1998, σελ. 1.

θα συμμετέχουν η Επιτροπή και το εκτελεστικό όργανο της ΕΥΔ», με σκοπό «την εμπάθυνση της ευρωπαϊκής διαστημικής στρατηγικής και την εκπόνηση προτάσεων για την εφαρμογή της».

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η αεροναυπηγική και το διάστημα συγκαταλέγονται μεταξύ των επτά θεματικών τομέων προτεραιότητας στην πρόταση της Επιτροπής για το 6ο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη.

Μετά από πολυετείς συζητήσεις, είμαστε πλέον σε θέση να λάβουμε συγκεκριμένες αποφάσεις όσον αφορά την καλύτερη μέθοδο για την ανάπτυξη της διαστημικής πολιτικής, όχι σε επίπεδο κρατών μελών, αλλά σε επίπεδο ΕΕ. Συνεπώς, το Κοινοβούλιο θα πρέπει να εξετάσει προσεκτικά τη στάση του, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδέες που συζητούνται σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής για το διάστημα.

2. Γραμμές δράσης

Το έγγραφο της Επιτροπής προτείνει τρεις γραμμές δράσης, για τις οποίες το Συμβούλιο εξέφρασε τη σύμφωνη γνώμη του στο ψήφισμά του της 16ης Νοεμβρίου 2000.

- **Ενίσχυση της βάσης** των διαστημικών δραστηριοτήτων: διατήρηση της ανεξάρτητης και οικονομικά προσιτής πρόσβασης στο διάστημα, καθώς και διασφάλιση μιας ευρείας τεχνολογικής βάσης με βιομηχανικές δυνατότητες για το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία δορυφορικών συστημάτων και της αντίστοιχης υποδομής εδάφους.
- **Βελτίωση των επιστημονικών γνώσεων** για την καλύτερη κατανόηση του πλανήτη μας και της ατμόσφαιράς του, του ηλιακού συστήματος και του σύμπαντος.
- **Αποκόμιση οφελών για τις αγορές και την κοινωνία** μέσω της ωθούμενης από τη ζήτηση εκμετάλλευσης των τεχνικών δυνατοτήτων της διαστημικής κοινότητας.

Η πρώτη γραμμή δράσης αποτελεί προϋπόθεση για κάθε διαστημική δραστηριότητα. Στο κοινό έγγραφο Επιτροπής – ΕΥΔ σημειώνεται ότι, «λαμβανομένων υπόψη των επενδυτικών διαφορών μεταξύ του ευρωπαϊκού διαστημικού κλάδου και των ανταγωνιστών του στα διαστημικά συστήματα και τις επίγειες λύσεις, πρέπει να υιοθετηθεί μια ισχυρή και καινοτόμος προσέγγιση στη διαστημική τεχνολογία», και προτείνονται τρεις διαφορετικές αλλά συντονισμένες δραστηριότητες:

- ανάπτυξη βασικών τεχνολογιών, που θα επιδιωχθεί βασικά με δημόσια στήριξη·
- έγκαιρη επίδειξη των αναπτυγμένων τεχνολογιών μέσω πιλοτικών έργων και δραστηριοτήτων επικύρωσης, στα οποία συμμετέχουν από κοινού ο δημόσιος τομέας και εμπορικές επιχειρήσεις· και

- ανάπτυξη εφαρμογών και υπηρεσιών με γνώμονα την αγορά και τη ζήτηση των χρηστών.

Στο έγγραφο τονίζεται ότι «τα εκτοξευτικά συστήματα της Ευρώπης πρέπει να διατηρήσουν την ανταγωνιστική τους θέση στην παγκόσμια αγορά των υπηρεσιών εκτόξευσης, η οποία εξελίσσεται συνεχώς με ταχείς ρυθμούς».

Η σημασία της ανάπτυξης της δεύτερης γραμμής δράσης, δηλαδή της βελτίωσης των επιστημονικών γνώσεων, έγκειται στο γεγονός ότι το διάστημα παρέχει μοναδικές δυνατότητες για την εξερεύνηση του ηλιακού συστήματος και του σύμπαντος, καθώς και μια συνεχή ροή άμεσα συγκρίσιμων παγκόσμιων δεδομένων για την κατανόηση του πλανήτη μας και της ατμόσφαιράς του. Η Επιτροπή και η ΕΥΔ σημειώνουν ότι «είναι, συνεπώς, σημαντικό για την Ευρώπη να προωθήσει θέματα αιχμής των διαστημικών επιστημών, καθώς και συνεισφορές σχετικές με το διάστημα για την κατανόηση του κλίματος και του πλανήτη μας», όπως:

- η συμπεριφορά του Ήλιου και οι επιδράσεις του στη Γη, η προέλευση και η εξέλιξη του ηλιακού συστήματος, η προέλευση και εξέλιξη των αστερών, κλπ.
- ολόένα και πιο σημαντική καθίσταται, παράλληλα, η διερεύνηση των φαινομένων της πλανητική αλλαγής και όλων των σημαντικών θεμάτων των γεωεπιστημών: το εσωτερικό της Γης, το φυσικό της κλίμα, η γεώσφαιρα/βιόσφαιρα, η ατμόσφαιρα και το θαλάσσιο περιβάλλον, καθώς και ο αντίκτυπός τους στην ανθρωπότητα.

Όσον αφορά τις επανδρωμένες αποστολές για της εξερεύνηση του διαστήματος, η Επιτροπή και η ΕΥΔ επισημαίνουν ότι η Ευρώπη πρέπει να επικεντρωθεί στη βελτιστοποίηση της χρήσης του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (ΔΔΣ) ως υποδομής για την ευρωπαϊκή έρευνα σε όλους τους κλάδους των διαστημικών επιστημών, καθώς και ως ισχυρού εκπαιδευτικού εργαλείου και ως συστήματος δοκιμών για το “επόμενο βήμα” στην εξερεύνηση του διαστήματος από τον άνθρωπο.

Η τρίτη γραμμή δράσης, δηλαδή η αποκόμιση οφελών για τις αγορές και την κοινωνία, αποτελεί τον πυρήνα του κοινού εγγράφου Επιτροπής – ΕΥΔ. Αυτή η γραμμή δράσης περιλαμβάνει τις δορυφορικές επικοινωνίες, την πλοήγηση με τη βοήθεια διαστημικών συστημάτων (ιδίως σχέδιο GALILEO), την παρακολούθηση του περιβάλλοντος, καθώς και τις συνιστώσες της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας.

Μολονότι οι δορυφορικές επικοινωνίες συνιστούν τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων του εμπορικού τομέα του διαστήματος, στο έγγραφο σημειώνεται ότι η επιτυχία του τομέα των δορυφόρων είναι επισφαλής.

Το σχέδιο GALILEO θεωρείται θεμελιώδες για την ΕΕ αλλά, καθώς αποτελεί αντικείμενο ειδικής συζήτησης στο Κοινοβούλιο, δεν εξετάζεται διεξοδικά στην παρούσα έκθεση.

Η παρακολούθηση του περιβάλλοντος είναι το δεύτερο, μετά το GALILEO, μεγάλο έργο σε επίπεδο ΕΕ. Οι πληροφορίες που βασίζονται σε διαστημικά συστήματα παρέχουν μία γερή βάση για την ανάπτυξη της παρακολούθησης ζητημάτων που αφορούν το περιβάλλον και την ασφάλεια και για την υποστήριξη της ανάλυσης μεμονωμένων ζητημάτων και των αμοιβαίων

σχέσεών τους.

Σύμφωνα με το έγγραφο, προσδιορίζονται τρία συγκεκριμένα θέματα για την εισαγωγή των πρακτικών πτυχών της ανάπτυξης μιας τέτοιας πρωτοβουλίας:

- πλανητική αλλαγή,
- περιβαλλοντική πίεση, και
- φυσικές καταστροφές και καταστροφές προκαλούμενες από ανθρώπινες δραστηριότητες.

Στο κοινό έγγραφο, η παγκόσμια παρατήρηση συσχετίζεται με την Κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΕΠΑΑ): «Για να επιτευχθούν οι στόχοι της ΚΕΠΑΑ, η ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκτήσει ένα φάσμα στρατιωτικών (αρχικά καθοριζομένων από τη ΔΕΕ) και πολιτικών (καθοριζομένων από την ΕΕ) μέσων για τη συγκέντρωση μυστικών πληροφοριών και τη διαχείριση κρίσεων».

3. Υλοποίηση

Η υλοποίηση των προαναφερθέντων, καθώς και των μελλοντικών σχεδίων, θα απαιτήσει είτε την ίδρυση από την ΕΕ μίας δικής της διαστημικής υπηρεσίας, είτε τη στενή συνεργασία με την ΕΥΔ. Η δεύτερη προσέγγιση παρουσιάζει προφανή πλεονεκτήματα, καθώς η ΕΕ θα επωφεληθεί από τις υπάρχουσες δομές και την εμπειρογνωμοσύνη και είναι η προσέγγιση που υιοθετείται στο κοινό έγγραφο Επιτροπής-ΕΥΔ. Η ανακοίνωση αναφέρεται επίσης στη σύσταση της κοινής ομάδας δράσης, η οποία μνημονεύεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, καθώς και στην υποχρέωσή της να προτείνει «μόνιμες ρυθμίσεις» έως το τέλος του 2001.

Το μέλλον της ΕΥΔ καθώς και οι σχέσεις της με την ΕΕ αποτέλεσε αντικείμενο έκθεσης ομάδας σημειόντων προσώπων, η οποία συστάθηκε από το γενικό διευθυντή της ΕΥΔ τον Μάρτιο του 2000. Η ομάδα αποτελείτο από τους κυρίους Carl Bildt (πρόεδρος, πρώην πρωθυπουργός της Σουηδίας), Jean Peyrelevade (πρόεδρος της Crédit Lyonnais) και Lothar Späth (διευθύνων σύμβουλος της JENOPTIK AG και πρώην πρωθυπουργός του γερμανικού ομόσπονδου κράτους Baden-Württemberg). Η έκθεση υποβλήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000 και εφεξής θα αναφέρεται ως η "έκθεση Bildt". Η έκθεση Bildt θέτει τέσσερις βασικούς στόχους:

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να καθορίζει την ευρωπαϊκή πολιτική για το διάστημα και τις κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίησή της, ανά πενταετία·

2. Η ΕΥΔ πρέπει να είναι η διαστημική υπηρεσία της Ευρώπης·

3. Η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίσει το κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου θα διεξάγονται οι διαστημικές δραστηριότητες· πρέπει επίσης να συνεισφέρει στα προγράμματα της ΕΥΔ και, υπό την ιδιότητα αυτή, να συμμετέχει στο Συμβούλιο της ΕΥΔ·

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συζητά και να αναθεωρεί τακτικά την ευρωπαϊκή πολιτική για το διάστημα.

Στο κοινό έγγραφο εξετάζονται, στη συνέχεια, οι βιομηχανικές πτυχές της πολιτικής για το διάστημα. Επισημαίνεται ότι «μέσω της δημιουργίας μεγάλων εταιρειών στον τομέα του διαστήματος, η ευρωπαϊκή βιομηχανία παγιώνεται για να αντιμετωπίσει την πρόκληση των αμερικανικών βιομηχανικών κολοσσών στο συγκεκριμένο κλάδο», ενώ «οι ΜΜΕ απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, καθώς διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ενθάρρυνση της καινοτομίας». Οι εταιρικές σχέσεις δημόσιου/ιδιωτικού τομέα ξεχωρίζουν επειδή παρέχουν «ένα μοντέλο που μπορεί να συμβάλει στη δέσμευση του δημόσιου τομέα καθώς και της πλήρους βιομηχανικής αλυσίδας σε ένα λειτουργικό έργο».

Τέλος, στο έγγραφο της Επιτροπής εξετάζονται οι διεθνείς πτυχές του θέματος, στις οποίες περιλαμβάνονται διαστημικές αποστολές βασισμένες σε επιστημονική συνεργασία, πτυχές του διεθνούς εμπορίου και συντονισμός μιας ευρωπαϊκής θέσης αναφορικά προς τα Ηνωμένα Έθνη. Επισημαίνεται ότι «η σύνδεση του Καναδά με την ΕΥΔ, ο διάλογος ΕΕ-Ρωσίας για το διάστημα και η παλαιόθεν υπάρχουσα συνεργασία με τις ΗΠΑ στον τομέα της επιστήμης του διαστήματος και με το Διεθνές Διαστημικό Σταθμό αποτελούν συγκεκριμένα παραδείγματα ειδικών σχέσεων με τρίτες χώρες, που πρέπει να μελετηθούν ουσιαστικά προκειμένου να καθοριστεί ο αποτελεσματικότερος τρόπος συμπερίληψης του διαστήματος στις πολιτικές της ΕΕ για τη διεθνή συνεργασία». Η θέση αυτή εναρμονίζεται με το ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 18ης Μαΐου 2000 που καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να προωθήσουν περαιτέρω τη συνεργασία της ΕΕ με τρίτες χώρες.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι στις 8 Ιουνίου 2001 έλαβε χώρα στη Μόσχα σύσκεψη με θέμα τη διαστημική συνεργασία της ΕΕ και της Ρωσίας, με τη συμμετοχή μελών της ρωσικής Δούμας και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Επιτροπής, της ΕΥΔ, της ρωσικής διαστημικής υπηρεσίας, καθώς και εκπροσώπων επιχειρήσεων και από τις δύο πλευρές. Κατά την άποψη του εισηγητή, υπάρχουν πολλά περιθώρια επωφελούς συνεργασίας και για τις δύο πλευρές.

4. Τα πολιτικά θέματα

Κατά την προετοιμασία του ψηφίσματος σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής πολιτικής για το διάστημα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει οπωσδήποτε να εξετάσει πολύ προσεκτικά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον τομέα της διαστημικής πολιτικής, καθώς και τις συνέπειες των υπό συζήτηση μέτρων. Θα πρέπει να θέσει το σημαντικό ζήτημα της νομικής βάσης στην οποία θα στηριχθεί η μελλοντική ευρωπαϊκή πολιτική για το διάστημα.

Ο εισηγητής επιθυμεί να διακρίνει δύο από τα βασικά θέματα που θέτει η ανακοίνωση, τα οποία, κατά την άποψή του, χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής:

4.1. Ποιά μορφή θα έχει η συνεργασία της ΕΕ με την ΕΥΔ;

Το ερώτημα που τίθεται είναι ουσιαστικά αν η ΕΥΔ θα συνεχίσει να υφίσταται με την παρούσα μορφή της ή αν θα μετατραπεί στη διαστημική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μολονότι η ενσωμάτωση της ΕΥΔ στα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα συμβάλει αναμφισβήτητα στην καλύτερη υλοποίηση της πολιτικής του, δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι ορισμένα μέλη της ΕΥΔ δεν είναι μέλη της ΕΕ.

Μια άλλη πολύ σημαντική πτυχή είναι ο προσανατολισμός της ΕΥΔ. Εάν μετατραπεί σε θεσμικό όργανο της ΕΕ, ενδέχεται να στραφεί στην πρακτική εφαρμογή των διαστημικών ερευνών, με αποτέλεσμα οι βασικές ερευνητικές δραστηριότητες να μην επιδιώκονται τόσο δυναμικά όσο σήμερα, παρά την έμφαση που δίδεται στην έκθεση της Επιτροπής στην αύξηση των επιστημονικών γνώσεων.

Τέλος, πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα κατά πόσον η ΕΕ είναι σε θέση να αναλάβει τη χρηματοδότηση της ΕΥΔ, η οποία καλύπτεται προς το παρόν από τις εισφορές των κρατών μελών του.

4.2. Ποιό πρέπει να είναι το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας GMES;

Παρά τον αδιαμφισβήτητα σημαντικό ρόλο του διαστήματος στην παρακολούθηση του περιβάλλοντος, το έγγραφο της Επιτροπής προσθέτει μια διάσταση “ασφάλειας”, η οποία δεν περιορίζεται στην πρόληψη ή/και εντοπισμό φυσικών καταστροφών και καταστροφών προκαλούμενων από ανθρώπινες δραστηριότητες. Πρόκειται για μια σαφώς στρατιωτική διάσταση, η οποία περιλαμβάνει τη συγκέντρωση μυστικών πληροφοριών και την παρατήρηση, και επομένως θα αποτελέσει το πρώτο βήμα προς τις στρατιωτικές δραστηριότητες της ΕΕ από το διάστημα.

Μολονότι αυτό μπορεί να εκληφθεί από ορισμένους ως μια στρατιωτική δραστηριότητα “ελαφράς” μορφής, παραμένει στρατιωτική δραστηριότητα, η οποία, εφόσον υλοποιηθεί, θα ανοίξει σίγουρα το δρόμο για άλλες. Κατά την άποψη του εισηγητή, κάτι τέτοιο θα αντιβαίνει στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 18ης Μαΐου 2000, στο οποίο εκφράζεται η έντονη επιθυμία του για ειρηνική χρήση του διαστήματος προς όφελος της ανθρωπότητας στο σύνολό της. Εξάλλου, δεν θα είναι βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αν ληφθούν υπόψη η συνεχιζόμενη συζήτηση σχετικά με τα σχέδια των ΗΠΑ να αγνοήσουν τη συνθήκη του 1972 για τον περιορισμό των συστημάτων αντιβαλλιστικών πυραύλων και να αναπτύξουν το σύστημα εθνικής αντιπυραυλικής άμυνας (NMD) και οι ευρωπαϊκές αντιρρήσεις στα σχέδια αυτά.

30 Απριλίου 2001

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο "Η Ευρώπη και το Διάστημα: ένα νέο κεφάλαιο (COM(2000)597 – C5-0146/2001 – 2001/2072 (COS))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Luis Queró

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 21 Νοεμβρίου 2001, η Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού όρισε συντάκτη γνωμοδότησης τον κ. Luis Queró.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 5 Φεβρουαρίου και 25 Απριλίου 2001, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τα κατωτέρω συμπεράσματα με 40 ψήφους υπέρ, 2 ψήφους κατά και 6 αποχές.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Κωνσταντίνος Χατζηδάκης, πρόεδρος· Rijk van Dam και Εμμανουήλ Μαστοράκης, αντιπρόεδροι· Luís Queiró, συντάκτης γνωμοδότησης· Sir Robert Atkins, Εμμανουήλ Μπακόπουλος, Carlos Bautista Ojeda (αναπλ. Reinhold Messner σύμφωνα με το άρθρο 153(2)), Rolf Berend, Philip Charles Bradbourn, Felipe Camisón Asensio, Gerard Collins, Danielle Darras, Garrelt Duin, Alain Esclopé, Giovanni Claudio Fava, Jacqueline Foster, Jean-Claude Fruteau (αναπλ. John Hume), Robert Goodwill (αναπλ. Ingo Schmitt), Mathieu J.H. Grosch, Ewa Hedkvist Petersen, Mary Honeyball, Marie Anne Isler Béguin (αναπλ. Camilo Nogueira Román), Juan de Dios Izquierdo Collado, Georg Jarzembowski, Dieter-Lebrecht Koch, Giorgio Lisi, Sérgio Marques, Manuel Medina Ortega (αναπλ. Joaquim Vairinhos σύμφωνα με το άρθρο 153(2)), Erik Meijer, Rosa Miguélez Ramos, Francesco Musotto, Juan Ojeda Sanz, Josu Ortuondo Larrea, Wilhelm Ernst Piecyk, Giovanni Pittella (αναπλ. Demetrio Volcic), Samuli Pohjamo, Alonso José Puerta, Reinhard Rack, Carlos Ripoll i Martínez Bedoya, Isidoro Sánchez García, Gilles Savary, Dana Rosemary Scallon, Agnes Schierhuber (αναπλ. Margie Sudre), Brian Simpson, Renate Sommer, Robert William Sturdy (αναπλ. Karla M.H. Peijs σύμφωνα με το άρθρο 153(2)), Hannes Swoboda (αναπλ. Ulrich Stockmann), Ari Vatanen, Christian Ulrik von Boetticher (αναπλ. Francis Decourrière) και Mark Francis Watts.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ανακοίνωση της Επιτροπής στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, "Η Ευρώπη και το Διάστημα: ένα νέο κεφάλαιο", αποτελεί συνέχεια του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 18ης Μαΐου 2000 και του αιτήματος του Συμβουλίου της ΕΕ-Έρευνα. Στο ψήφισμά του της 18ης Μαΐου 2000 το Κοινοβούλιο εξέφραζε θετική γνώμη για το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής "προς μία συνεκτική ευρωπαϊκή προσέγγιση για το διάστημα" και επιβεβαίωνε την υποστήριξή του για την εφαρμογή ενός παγκόσμιου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης με ισχυρή ευρωπαϊκή συμμετοχή, ήτοι του συστήματος GALILEO. Το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής εκπονήθηκε μετά από αίτημα του Συμβουλίου προς την Επιτροπή να επεξεργασθεί μία συνεκτική Ευρωπαϊκή στρατηγική για το διάστημα σε στενή συνεργασία με την ευρωπαϊκή υπηρεσία διαστήματος. Αυτή η συνεργασία διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής (COM(2000)597 τελικό).
2. Η παρούσα ανακοίνωση τονίζει τη σημασία μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής σε σχέση με τον ρόλο που διαδραματίζουν και θα διαδραματίσουν οι δορυφόροι στα συστήματα επικοινωνίας, τα συστήματα παρατήρησης και τα συστήματα πλοήγησης και δορυφορικού προσδιορισμού στίγματος. Η τελευταία αυτή πτυχή είναι σαφώς κεφαλαιώδους σημασίας για τις μεταφορές και τις συναφείς υπηρεσίες.

Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ/ ΟΙ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΡΑΣΕΙΣ

3. Ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος της εφαρμογής αυτής της στρατηγικής θα είναι σημαντικός. Οι σημερινές εκτιμήσεις όσον αφορά τον κύκλο εργασιών των αγορών που συνδέονται με τους δορυφόρους για το 2002 κυμαίνονται από 67 σε 104 δισ. ευρώ. Σε αυτό το πλαίσιο το GALILEO θα είναι ο θεμέλιος λίθος για τα ευρωπαϊκά συστήματα πλοήγησης και προσδιορισμού στίγματος GALILEO, θα χρησιμοποιηθεί δε ένα σύστημα τουλάχιστον 20 δορυφόρων, μεταξύ αυτών, για τα συστήματα πλοήγησης, διαχείρισης των οδικών μεταφορών και των στόλων, την παρακολούθηση, την παρατήρηση και την παρέμβαση σε περίπτωση ατυχήματος. Το συνολικό του κόστους εκτιμάται στα 3 δισ. ευρώ. Οι φάσεις δοκιμής και εφαρμογής του συστήματος GALILEO αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για το διάστημα. Ο εισηγητής υπενθυμίζει ότι πρέπει να εξαφανισθεί η συμβατότητα και η διαλειτουργικότητα, ιδίως σε ό,τι αφορά τις χρησιμοποιούμενες συχνότητες, ανάμεσα στο GALILEO, το GPS (αμερικανικό σύστημα) και το GLONASS (ρωσικό σύστημα).
4. Στην ανακοίνωσή της, η Επιτροπή δεν προτείνει λεπτομερές σχέδιο προγραμματισμού των διαστημικών δραστηριοτήτων για τα επόμενα έτη. Η Επιτροπή αντιμετωπίζει περισσότερο το ενδεχόμενο να θέσει σε εφαρμογή τις πολιτικές και ρυθμιστικές προϋποθέσεις και να διαδραματίζει ρόλο συντονιστή και εμψυχωτή. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι κεφαλαιώδους να καθιερωθεί μία επιχειρησιακή συμφωνία μεταξύ Επιτροπής

και Ευρωπαϊκής υπηρεσία διαστήματος, προκειμένου να μπορέσουν να εργασθούν από κοινού για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής. Αντιμετωπίζεται το ενδεχόμενο μιας κοινής task force. Αυτή η task force θα έπρεπε να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εργασιών της πριν από το Δεκέμβριο του 2001. Η task force θα προωθήσει τον προβληματισμό για μία πιθανή ενιαία προσέγγιση, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη θα μπορούσαν τακτικά να αναθεωρούν τη στρατηγική και την εφαρμογή της. Θα προετοιμάσει προτάσεις ρυθμίσεων πλαισίου για τη διαχείριση κοινών έργων.

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

5. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαστημική στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από τρεις μεγάλους άξονες:
 - ενίσχυση της βάσης των διαστημικών δραστηριοτήτων·
 - βελτίωση της επιστημονικής γνώσης και
 - αξιοποίηση των ωφελειών για τις αγορές και την κοινωνία μέσω της εκμετάλλευσης των τεχνικών δυνατοτήτων που θα βασίζεται στη ζήτηση.

Το τρίτο στοιχείο είναι νέο και πρέπει να προωθηθεί από τη γενική στρατηγική και τη συνεργασία με την ΕΥΔ.

6. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της δράσης θα πραγματοποιούνται βάσει ετήσιας έκθεσης για την πορεία της εφαρμογής της συνεργασίας με την ΕΥΔ και της πρότασης ενός μόνιμου οργανισμού που θα επιτρέπει την περιοδική επανεξέταση της στρατηγικής και της εφαρμογής της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7. Η Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού καλεί την Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματος που θα εγκρίνει τα ακόλουθα στοιχεία:
 - 7.1. εγκρίνει την επεξεργασία μιας συνεκτικής στρατηγικής για το διάστημα και υπογραμμίζει τη σημασία της στενής και αποτελεσματικής συνεργασίας ανάμεσα στην Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος προς αυτόν τον σκοπό·
 - 7.2. υπογραμμίζει, σε αυτό το πλαίσιο, τη σημασία του στόχου της αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων για τις αγορές και την κοινωνία μέσω της εκμετάλλευσης των τεχνικών δυνατοτήτων της στρατηγικής για το διάστημα που θα βασίζεται στη ζήτηση·
 - 7.3. τίθεται υπέρ της δημιουργίας μιας κοινής task force από την Επιτροπή και την ΕΥΔ που θα προετοιμάζει τις προτάσεις για συμφωνίες-πλαίσιο ενόψει της εφαρμογής κοινών σχεδίων·
 - 7.4. επιθυμεί να αναπτύξει η Ευρώπη ένα προβληματισμό σχετικά με το ρόλο που θα

μπορούσαν να διαδραματίσουν στη διαστημική της πολιτική τα προγράμματα συνεργασίας με άλλες διαστημικές δυνάμεις στο επιστημονικό, τεχνολογικό, βιομηχανικό και οικονομικό επίπεδο, όπως είναι το πρόγραμμα για τον νέο διεθνή δορυφορικό σταθμό·

- 7.5. επιθυμεί να αναπτυχθεί εκ μέρους της task force ΕΥΔ/Επιτροπής, από κοινού με όλους τους ενδιαφερομένους βιομηχανικούς κύκλους, ένας προβληματισμός σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική εκτοξεύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ανάγκες της αγοράς, την ανάπτυξη νέων διαστημικών δυνάμεων και τις τρέχουσες εξελίξεις σε ό,τι αφορά τις ανταγωνιστικές βάσεις εκτοξεύσεων·
- 7.6. διαπιστώνει ότι το πρόγραμμα GALILEO θα ενταχθεί στην ευρωπαϊκή στρατηγική που προτείνει η Επιτροπή και επαναλαμβάνει τη σημασία του GALILEO για τις μεταφορές·
- 7.7. υπογραμμίζει το ενδιαφέρον του σχεδίου GPMS για την παγκόσμια ασφάλεια γενικώς και για την ευρωπαϊκή ασφάλεια ειδικότερα, και θεωρεί ότι η ανάπτυξή του πρέπει να συνεχιστεί εκ παραλλήλου με εκείνη του GALILEO·
- 7.8. ζητεί να ενημερώνεται τακτικά το Κοινοβούλιο για τις πραγματοποιηθείσες προόδους και, ειδικότερα, να λαμβάνει ετήσια έκθεση για την πορεία της εφαρμογής της κοινής στρατηγικής με την ΕΥΔ·
- 7.9. επιθυμεί, η σημερινή αναδιάρθρωση της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής να οδηγήσει σε μια Λευκή Βίβλο στην οποία θα πρέπει να παρουσιάζονται οι μεγάλοι στόχοι της πολιτικής που θα πρέπει να εφαρμοστεί σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση·
8. επιμένει στην ανάγκη συμβατότητας μεταξύ GALILEO, GPS και GLONASS.

22 Νοεμβρίου 2001

**ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΚΟΙΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΜΥΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο: «Η Ευρώπη και το Διάστημα – ένα νέο κεφάλαιο»
(COM(2000)597 – C5-0146/2001 – 2001/2072 (COS))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Ιωάννης Σουλαδάκης

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 20 Μαρτίου 2001, η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής όρισε συντάκτη γνωμοδότησης τον κ. Ιωάννη Σουλαδάκη.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 5 Νοεμβρίου και 21 Νοεμβρίου 2001, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τα κατωτέρω συμπεράσματα με ομόφωνα με 2 αποχές.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Elmar Brok, πρόεδρος· Βαρόνη Nicholson of Winterbourne, αντιπρόεδρος· Ιωάννης Σουλαδάκης, εισηγητής· Αλέξανδρος Μπάλτας, Gérard Caudron (αναπλ. Rosa M. Díez González), Véronique De Keyser, Pere Esteve, Giovanni Claudio Fava (αναπλ. Klaus Hänsch), Glyn Ford (αναπλ. Linda McAvan, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2 του Κανονισμού), Michael Gahler, Jas Gawronski, Bertel Haarder, Ευστράτιος Κόρακας, Hanja Maij-Weggen (αναπλ. Arie M. Oostlander), Hugues Martin, Philippe Morillon, Pasqualina Napolitano, Raimon Obiols i Germà, José Pacheco Pereira, Doris Pack (αναπλ. Alfred Gomolka), Jacques F. Poos, Jannis Sakellariou, Jacques Santer, Amalia Sartori, Jürgen Schröder, Elisabeth Schroedter, Ιωάννης Σουλαδάκης, Hannes Swoboda, Johan Van Hecke, Demetrio Volcic (αναπλ. Magdalene Hoff), και Χρήστος Ζαχαράκης.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Παρατηρήσεις επί της ανακοινώσεως της Επιτροπής

1. Το κείμενο της Επιτροπής αναμιγνύει τη στρατηγική για το Διάστημα με τους τεχνικούς τρόπους υλοποίησης αυτής της πολιτικής. Κατά την άποψή του εισηγητή το σχετικό κείμενο θα πρέπει να είναι πιο λιτό και να περιλαμβάνει μόνο την στρατηγική και όχι τους τεχνικούς τρόπους μετουσίωσής της, η οποία αφορά το Διαστημικό Πρόγραμμα.
2. Το υπόψη κείμενο, που εκπονήθηκε από την Επιτροπή από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος (ΕΥΔ), αποδίδει περιορισμένη σημασία στη χρήση του Διαστήματος για την διεθνή ασφάλεια και είναι διαρθρωμένο γύρω από τρεις στόχους:
 - την «ενίσχυση της βάσης για δραστηριότητες που αφορούν το διάστημα»,
 - τη «βελτίωση της επιστημονικής γνώσης για μία καλύτερη κατανόηση του πλανήτη» και
 - την «αξιοποίηση των οφελών για τις αγορές και την κοινωνία».

Ο εισηγητής θα ήθελε να προστεθεί ένα τέταρτο σημείο:

- ενίσχυση της εφαρμογής της ΚΕΠΠΑ στον τομέα αυτόν, προκειμένου να εδραιωθεί η ευρωπαϊκή παρουσία στη χρήση του Διαστήματος, ιδίως μετά από τα τραγικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001.
3. Το θέμα της ΚΕΠΠΑ περιλαμβάνεται μόνο στον τρίτο στόχο του εγγράφου στρατηγικής, περιορίζεται δε ακόμα περαιτέρω στην ανάλυση αυτού του στόχου, αφού η ΚΕΠΠΑ συνδέεται αποκλειστικά με τον θεματικό τομέα «παγκόσμια παρατήρηση-αλλαγή», παραγνωρίζοντας ότι οι δορυφορικές τηλεπικοινωνίες, ο εντοπισμός-πλοήγηση και οι πληροφορίες που προέρχονται από Δορυφορικά μέσα αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και έως εκ τούτου εντάσσονται εντός του πλαισίου ΚΕΠΠΑ. Εντούτοις το ίδιο το κείμενο παραδέχεται ότι οι μέχρι σήμερα ευρωπαϊκές δραστηριότητες στον τομέα του Διαστήματος εστιάστηκαν σε μεγάλο βαθμό στους δύο πρώτους στόχους και επισημαίνει ομοίως ότι υπάρχουν οι τεχνικές δυνατότητες να ικανοποιηθούν και οι τρεις στόχοι.
 4. Το μειωμένο ενδιαφέρον που αποδίδεται στην ΚΕΠΠΑ κατά πάσα πιθανότητα οφείλεται στο ότι:
 - η ΚΕΠΠΑ βρίσκεται μέχρι σήμερα στο στάδιο της ανάπτυξης,
 - ουσιαστικός συντάκτης του εγγράφου είναι η ΕΥΔ, η οποία ως εκ της αποστολής της δίνει μεγαλύτερη σημασία στις σχέσεις με την έρευνα - βιομηχανία.
 5. Κατά την άποψή του εισηγητή, ο αρμοδιότερος φορέας για δορυφορικά ζητήματα που άπτονται θεμάτων ασφαλείας είναι το Δορυφορικό Κέντρο της ΔΕΕ, που από τις αρχές του 2002 θα αποτελεί υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της παρούσας μεταβατικής περιόδου μέχρι το τέλος του 2001, το Δορυφορικό Κέντρο της ΔΕΕ δεν έχει αξιοποιηθεί κατάλληλα στην διαμόρφωση των θεμάτων αρμοδιότητάς του ούτε επί του ανωτέρω κοινού κειμένου αλλά ούτε και επί της κοινής Task Force.

6. Ο εισηγητής πιστεύει ότι η επικείμενη έκθεση για την Ευρωπαϊκή Διαστημική Πολιτική πρέπει να αποτελέσει το έγγραφο αναφοράς επί του οποίου η ΕΕ θα βασίσει το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων της στον τομέα του διαστήματος. Κατά τις συζητήσεις της για τη διαμόρφωση μιας σαφούς Ευρωπαϊκής Διαστημικής Πολιτικής, η ΕΕ οφείλει να λάβει υπόψη τα υπάρχοντα πολυετή προγράμματα της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τις Ειρηνικές Χρήσεις του Διαστήματος, της Επιτροπής Αποπλισμού του διεθνούς οργανισμού, καθώς και τη σχετική εμπειρία της ΔΕΕ.

Προς μία Ευρωπαϊκή Διαστημική Πολιτική

7. Υπάρχουν υπερβολικά πολλά εθνικά διαστημικά προγράμματα, τα οποία ίσως ανελήφθησαν και για λόγους εθνικού γοήτρου, και τα οποία δεν κατόρθωσαν να αναπτύξουν τις υπηρεσίες τις οποίες έχει πραγματικά ανάγκη η ΕΕ. Η Ευρώπη χρειάζεται μια ενιαία, αλλά αποτελεσματική διαστημική προσπάθεια και για μη στρατιωτικούς σκοπούς και για λόγους ασφαλείας, αλλά κάτι τέτοιο προϋποθέτει επαρκείς επενδύσεις σε υποδομές, προγράμματα εφαρμογής και εκπαίδευση.
8. Η βούληση, ή η ικανότητα, να προσελκύσουμε στα διαστημικά μας προγράμματα τη συμμετοχή και τρίτων χωρών που ήδη διαθέτουν τις δικές τους διαστημικές δυνατότητες (π.χ. Ινδία και Κίνα) μόνον θετικά αποτελέσματα θα μπορούσε να έχει, πρωτίστως με την ενίσχυση των σχέσεων με τις χώρες αυτές.
9. Η στρατιωτικοποίηση του Διαστήματος έχει συγκεκριμένη έννοια που υπαγορεύεται από τις απαγορεύσεις της πολυμερούς *Outer Space Treaty* (1966) και από την μακρόχρονη εθιμική πρακτική. Ως εκ τούτου προκύπτει ότι η χρήση δορυφόρων για στρατιωτικές εφαρμογές είναι νόμιμη. Η διαστημική συνιστώσα της Εθνικής Αντιπυραυλικής Άμυνας (NMD) είναι κάτι το διαφορετικό, και είναι βέβαια απαγορευμένη αφού η διμερής αμερικανοσοβιετική συνθήκη του 1972 για τα αντιβαλλιστικά συστήματα (ABM) απαγορεύει την άμυνα κατά βαλλιστικών πυραύλων γενικά από το διάστημα (επιτρέπεται μόνο από επίγεια συστήματα). Μάλιστα η επιθυμία των ΗΠΑ είναι να χρησιμοποιήσουν δορυφόρους όχι μόνο για έγκαιρη προειδοποίηση (που και αυτό απαγορεύεται ειδικά από την ABM και όχι από την *Outer Space Treaty*), αλλά και για αναχαίτιση πυραύλων. Προφανώς η θέση της ΕΕ είναι σωστή σχετικά με την NMD, αλλά αυτό δεν έχει καμία σχέση με την χρήση δορυφορικών συστημάτων για την εξυπηρέτηση των Καθηκόντων του Petersberg (πρόληψη των συγκρούσεων/διαχείριση των κρίσεων) της ΕΕ.
10. Με την (επικείμενη) ένταξη της ΔΕΕ στην ΕΕ και τις προσπάθειες για την ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας (ΚΕΠΑΑ), οι διαστημικές δυνατότητες θα μπορούσαν να αποδειχθούν εξαιρετικά χρήσιμες, π.χ. κατά τη λήψη αποφάσεων για το σχεδιασμό και την παρακολούθηση των Καθηκόντων του Petersberg.
11. Οι αμυντικές χρήσεις του συστήματος Παγκόσμιας Παρακολούθησης για το Περιβάλλον και την Ασφάλεια (GMES) επιβάλλονται προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της ΕΕ. Σε ότι αφορά στο Galileo θα πρέπει να επισημανθεί η άποψη της περυσινής Γαλλικής Προεδρίας, ότι οι αμυντικές εφαρμογές του προγράμματος GALILEO δεν μπορούν να αποκλεισθούν. Η ευρεία χρησιμοποίηση του συστήματος δορυφορικού προσδιορισμού του στίγματος (GPS) σε στρατιωτικές εφαρμογές μέχρι σήμερα (Περσικός, Κόσοβο) έχει

δείξει την πολύ μεγάλη σημασία της δορυφορικής πλοήγησης για την διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων. Άλλωστε ένα από τα κύρια επιχειρήματα για την ανάπτυξη του GALILEO [δείτε COM(1999) 54 τελικό/Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων/10 Φεβρουαρίου 1999] είναι ότι η εθνική κυριαρχία και ασφάλεια των ευρωπαϊκών κρατών δεν μπορεί να εξαρτάται από στρατιωτικά συστήματα άλλων χωρών όπως είναι το αμερικανικό GPS και το ρωσικό GLONASS. Η ενδεχόμενη αποκλειστική πολιτική ή εμπορική χρήση του GALILEO αναιρεί τον ανωτέρω λόγο δημιουργίας του συστήματος αφού διατηρεί την υφιστάμενη, μη αποδεκτή κατά την ΕΕ, κατάσταση εξάρτησής της από ξένα στρατιωτικά συστήματα.

12. Η ΕΕ έχει ανάγκη να διαθέτει μια αυτόνομη υποδομή (συστήματα τηλεπικοινωνιών / εντοπισμού / προσδιορισμού του στίγματος / παρατήρησης της γης) που θα εγγυάται την ασφάλειά της, ιδίως σε έκτακτες καταστάσεις κρίσης. Και η ικανότητα αυτή πρέπει να έχει την υποστήριξη όλων των κρατών μελών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής καλεί την αρμόδια επί της ουσίας Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τα ακόλουθα σημεία:

1. πιστεύει ότι η ΕΕ οφείλει να δηλώσει σαφώς ότι η εκμετάλλευση και η χρήση του Διαστήματος πρέπει να αποβλέπει σε ειρηνικούς αποκλειστικά σκοπούς και στο συμφέρον της ανθρωπότητας·
2. θερεί ότι οι δραστηριότητες των διαφόρων κρατών όσον αφορά την πρόσβαση, την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση του διαστήματος πρέπει να υπακούουν στους κανόνες του διεθνούς Δικαίου·
3. έχει την πεποίθηση ότι η μη διάδοση οπλικών συστημάτων και η αποτροπή του ανταγωνισμού των εξοπλισμών στο Διάστημα πρέπει να αποτελούν την κατευθυντήρια αρχή της διαστημικής πολιτικής της ΕΕ·
4. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ιδιαίτερη σημασία που αποδίδει το υπό εξέταση κοινό έγγραφο Επιτροπής/ΕΥΔ στην ανάγκη για μελλοντικές οργανωτικές ρυθμίσεις που θα διευκολύνουν τη διεθνή συνεργασία και, παρόλο που αναγνωρίζει τη χρησιμότητα της συνεργασίας με τη Ρωσία και τις ΗΠΑ, υποστηρίζει επίσης ένθερμα τη συνεργασία και με άλλες εκτός ΕΕ χώρες που διαθέτουν διαστημική ικανότητα, όπως η Ινδία, η Κίνα και η Βραζιλία, θεωρώντας ότι η συνεργασία αυτή μπορεί να προσπορίσει αυξημένα οικονομικά οφέλη σε όλα τα μέρη και να ενισχύσει τις σχέσεις μας με τις χώρες αυτές·

5. χαιρετίζει με ικανοποίηση το γεγονός ότι η ΕΕ αναγνωρίζει τη σημασία του Διαστήματος, αλλά επισημαίνει ότι χωρίς μια προσαρμοσμένη στις ανάγκες, ανεξάρτητη και αξιόπιστη διαστημική ικανότητα, η ΕΕ θα μπορούσε να συναντά όλο και μεγαλύτερες δυσκολίες στην εκπλήρωση του έργου της σε ορισμένους τομείς, όπως είναι η διηπειρωτική μεταφορά επικινδύνων προϊόντων, η ασφάλεια των αερομεταφορών, η εποπτεία των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας, η εκτέλεση των Καθηκόντων του Petersberg ή η εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ·
6. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αυξήσει η ΕΕ στο απαιτούμενο επίπεδο τη χρηματοδότηση της διαστημικής έρευνας και των διαστημικών δραστηριοτήτων, ούτως ώστε η Ευρώπη να διαθέτει υψηλής ποιότητας, ανεξάρτητη διαστημική ικανότητα που θα καλύπτει τις σημερινές και τις μελλοντικές ανάγκες της·
7. τονίζει, με το ανωτέρω σκεπτικό, ότι ο τομέας του Διαστήματος μπορεί να παίξει κεντρικό ρόλο στην εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ· στο σημείο αυτό, ζητεί από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να παράσχουν περαιτέρω διευκρινίσεις όσον αφορά τις συνέπειες που θα έχει για τη διπλή χρήση (στρατιωτική και μη) του Διαστήματος η ένταξη στην ΕΕ του Δορυφορικού Κέντρου της ΔΕΕ·
8. εκτιμά ότι εάν η Ευρώπη θέλει να παίξει πρωταγωνιστικό διεθνή ρόλο και να μπορέσει να παρουσιάσει σημαντικά δικά της επιτεύγματα στον τομέα του Διαστήματος, οφείλει να λάβει τη συνειδητή απόφαση να προσαρμόσει τα διαστημικά της προγράμματα στις ευρωπαϊκές ανάγκες και στη θέση της Ευρώπης στη διεθνή σκηνή·
9. συνιστά να ενσωματωθούν στην ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική η υπάρχουσα διαστημική πολιτική της ΔΕΕ, και τα συμπεράσματα των ειδικευμένων σε διαστημικά θέματα επιτροπών του ΟΗΕ να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής διαστημικής πολιτικής· συνιστά επίσης και να εξετασθεί διεξοδικότερα το πώς μπορεί να βελτιστοποιηθεί η συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος με δεδομένο ότι η τελευταία, υπό το σημερινό της καθεστώς, δεν αποτελεί θεσμικό όργανο της ΕΕ αλλά έχει ημι-ιδιωτικό χαρακτήρα·
10. έχει την πεποίθηση ότι τα διαστημικά συστήματα της ΕΕ θα καταστούν μέρος της «κληρονομιάς» της, και ότι η Ένωση οφείλει να διατηρήσει ανεξάρτητα δικαιώματα πρόσβασης και δραστηριοτήτων στο Διάστημα με σκοπό την ομαλή λειτουργία των διαστημικών αντικειμένων·
11. καλεί την ΕΕ να εξετάσει, από κοινού με τους διεθνείς εταίρους της, κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο και εφικτό να προταθεί συνθήκη που θα απαγορεύει την παρουσία όπλων στο διάστημα και θα εγγυάται την προστασία των δορυφόρων. (Το πρόβλημα της προστασίας των δορυφόρων, που συνίσταται στην εξασφάλιση της απαιτούμενης προστασίας για την απρόσκοπτη λειτουργία τους, καθώς και στην κατάρτιση ενός διεθνούς κώδικα συμπεριφοράς προς το σκοπό αυτό, είναι θέμα που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ΕΕ).